YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
(neljäs jaosto)

10 päivänä syyskuuta 2008 *

Asiassa T-370/05,

Ranskan tasavalta, asiamiehinään aluksi G. de Bergues ja A. Colomb, sittemmin M. de Bergues ja A.-L. During,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään M. Nolin,

vastaajana,

jossa on kyse kanteesta Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta maksettavien jäsenvaltioiden tiettyjen menojen jättämisestä yhteisörahoituksen ulkopuolelle 20.7.2005 tehdyn komission päätöksen 2005/579/EY (EUVL L 199, s. 84) kumoamiseksi sikäli kuin siinä jätetään yhteisörahoituksen ulkopuolelle tietyt menot rahoitusoikaisun nojalla, joka koskee tukikelpoisten viljelyalueiden määrittelyä viinitilojen rakenneuudistusta ja uusiin lajikkeisiin siirtymistä varten varainhoitovuosina 2001–2003 annettavan tuen osalta,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja O. Czúcz sekä tuomarit J. D. Cooke ja I. Labucka (esittelevä tuomari),

kirjaaja: hallintovirkamies C. Kristensen,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 14.5.2008 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annettu perussäännöstö on, sikäli kuin on kyse 1.1.2000 alkaen toteutetuista menoista, yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 17.5.1999 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1258/1999 (EYVL L 160, s. 103).

2 Asetuksen N:o 1258/1999 7 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Komissio päättää menoista, jotka jätetään 2 ja 3 artiklassa tarkoitetun yhteisörahoituksen ulkopuolelle, jos se toteaa, ettei kyseisiä menoja ole toteutettu yhteisön sääntöjen mukaisesti.

Ennen kielteisen rahoituspäätöksen tekemistä on komission tarkastuksen tuloksista ja asianomaisen jäsenvaltion antamista vastauksista toimitettava kirjalliset tiedoksiannot, joiden perusteella molemmat osapuolet pyrkivät sopimukseen jatkotoimenpiteistä.

Jollei sopimukseen päästä, jäsenvaltio voi pyytää käynnistämään menettelyn, jossa pyritään molempien osapuolten kantojen yhteensovittamiseen neljän kuukauden kuluessa ja jonka tuloksista toimitetaan komissiolle kertomus, jonka se tutkii ennen kielteisen rahoituspäätöksen tekemistä.

Komissio arvioi rahoituksen ulkopuolelle jätettävät menot ottaen huomioon erityisesti todetun epäsäännönmukaisuuden merkittävyyden. Komissio ottaa tällöin huomioon rikkomuksen laadun ja vakavuuden sekä yhteisölle aiheutuneen taloudellisen vahingon. – –”

3 Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 729/70 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä EMOTR:n tukiosaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta 7.7.1995

annetun komission asetuksen (EY) N:o 1663/95 (EYVL L 158, s. 6) 8 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos komissio tutkimuksen perusteella katsoo, että menoja ei ole toteutettu yhteisön sääntöjen mukaisesti, se antaa kyseiselle jäsenvaltiolle tiedoksi tarkastustensa tulokset ja korjaustoimenpiteet, jotka on toteutettava edellä mainittujen sääntöjen noudattamisen varmistamiseksi tulevaisuudessa.

Tiedonannossa on viitattava tähän asetukseen. Jäsenvaltion on annettava vastaus kahden kuukauden kuluessa, ja komissio voi muuttaa kantaansa vastaavasti. Perustelluissa tapauksissa komissio voi suostua tämän vastaukselle varatun määräajan pidentämiseen.

Vastaukselle varatun määräajan päätyttyä komissio aloittaa kahdenväliset neuvottelut, ja molempien osapuolten on pyrittävä sopimukseen toteutettavista toimenpiteistä sekä rikkomisen vakavuuden arvioinnista ja Euroopan yhteisölle aiheutuneesta taloudellisesta haitasta. Näiden neuvottelujen sekä niiden määräaikojen päätyttyä, jotka komissio on asettanut jäsenvaltioita kuultuaan lisätietojen toimittamiselle kahdenvälisten neuvottelujen jälkeen, tai, jos jäsenvaltio ei hyväksy neuvottelukutsua komission asettamassa määräajassa, komissio antaa tämän määräajan päätyttyä päätelmänsä virallisesti tiedoksi jäsenvaltioille viitaten komission päätökseen 94/442/EY. Tiedonannossa on oltava arvio niistä menoista, jotka komissio aikoo ehdottaa jätettäviksi yhteisörahoituksen ulkopuolelle asetuksen (ETY) N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti, sanotun kuitenkaan estämättä tämän kohdan neljännen alakohdan soveltamista.

Jäsenvaltioiden on niin pian kuin mahdollista annettava komissiolle tiedoksi yhteisön sääntöjen noudattamisen varmistamiseksi toteutettavat korjaustoimenpiteet sekä niiden voimaantulopäivä. Komissio tekee tarvittaessa asetuksen (ETY) N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti yhden tai useamman päätöksen niiden menojen, joita yhteisön sääntöjen noudattamatta jättäminen koskee, jättämisestä yhteisörahoituksen ulkopuolelle korjaustoimenpiteiden tosiasialliseen toteuttamispäivään asti.”

4 Viinin yhteisestä markkinajärjestelystä 17.5.1999 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1493/1999 (EYVL L 179, s. 1, oikaisu EYVL L 271, s. 47) säädetään muun muassa seuraavaa:

”*11 artikla*

1. Perustetaan järjestelmä viinitilojen rakenneuudistusta ja uusiin lajikkeisiin siirtymistä varten.

2. Järjestelmän tavoitteena on mukauttaa tuotanto markkinoiden vaatimuksiin.

3. Järjestelmään sisältyy yksi tai useampia seuraavista toimenpiteistä:

a) uusiin lajikkeisiin siirtyminen, joka saattaa tapahtua myös uudelleen varttamalla;

b) viinitarhojen siirtäminen;

c) viinitilojen hoidon parantaminen suhteessa järjestelmän tavoitteisiin.

Järjestelmä ei koske tavanomaista uudistamista viljelmillä, joilla viiniköynnökset ovat jo yli-ikäisiä.

– –

13 artikla

1. Rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen tarkoitettua tukea myönnetään vain, jos on olemassa laadittu ja tarvittaessa jäsenvaltion hyväksymä suunnitelma. Tukea myönnetään seuraavissa muodoissa:

a) tuottajille suunnitelman täytäntöönpanosta aiheutuneiden tulonmenetysten korvaaminen; ja

b) osallistuminen rakenneuudistuksen ja uusiin lajikkeisiin siirtymisen kustannuksiin.

2. Tuottajien tulonmenetykset voidaan korvata jommalla kummalla seuraavista tavoista:

a) sekä uusien että vanhojen viiniköynnösten samanaikaisen esiintymisen salliminen vahvistetun kauden ajan, joka saa olla enintään 3 vuotta, jollei tämän osaston I luvun säännöksistä muuta johdu; tai

b) yhteisön rahoittama taloudellinen korvaus.

3. Yhteisön osuus rakenneuudistuksen ja uusiin lajikkeisiin siirtymisen kustannuksista saa olla enintään 50 prosenttia. Rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä 21.6.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 mukaisesti tavoite 1 -alueiksi luokitelluilla alueilla yhteisön osuus saa kuitenkin olla enintään 75 prosenttia. Jäsenvaltiot eivät saa osallistua kustannuksiin kummassakaan tapauksessa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 14 artiklan 4 kohdan soveltamista.

– –

15 artikla

Yksityiskohtaiset säännöt tämän luvun täytäntöönpanosta annetaan 75 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

Näihin sääntöihin voi sisältyä erityisesti:

a) asianomaisten viinitilojen vähimmäiskoon rajoittaminen;

b) suunnitelmien soveltamisesta johtuvaa uudelleenistutusoikeuksien sekä kehitys-suunnitelmien yhteydessä myönnettyjen uusien viljelmien istutusoikeuksien ja nuorille maanviljelijöille myönnettyjen uusien viljelmien istutusoikeuksien käyttöä koskevia säännöksiä;

c) säännöksiä, joilla pyritään estämään tuotantopotentiaalin kasvu tätä lukua sovellettaessa; ja

d) hehtaarituen enimmäismäärien rajoittaminen.”

5 Asetuksen (EY) N:o 1493/1999 (EYVL L 143, s. 1) soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä erityisesti tuotantokyvyn osalta 31.5.2000 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1227/2000 13 artiklan 1, 2 ja 4 kohdassa säädetään muun muassa seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on vahvistettava vähimmäisviljelyala, jolle voidaan myöntää tukea rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen, ja rakenneuudistuksen ja uusiin lajikkeisiin siirtymisen tuloksena oleva vähimmäisviljelyala.

2. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on vahvistettava:

a) suunnitelmiin sisältyvien toimenpiteiden määritelmät;

b) toteuttamismääräajat, jotka eivät saa olla yli viisi vuotta;

c) vaatimus, jonka mukaan kaikkiin suunnitelmiin on kunkin varainhoitovuoden osalta sisällyttävä kyseisenä varainhoitovuonna toteutettavat toimenpiteet ja kuhunkin toimenpiteeseen liittyvä viljelyala;

d) toimenpiteiden toteuttamisen valvontamenettelyt. – –

4. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on vahvistettava myönnettävän tuen yksityiskohtaista soveltamisalaa ja tasoa koskevat säännöt. Jollei asetuksen – – N:o 1493/1999 II osaston III luvun ja tämän luvun säännöksistä muuta johdu, näissä säännöissä voidaan erityisesti säätää kiinteämääräisten määrien maksamisesta, hehtaarituen enimmäismääristä ja tuen mukauttamisesta objektiivisin perustein. Näissä säännöissä on erityisesti säädettävä asianmukaisesti suuremmista tuista, joita myönnetään silloin kun suunnitelmaan sisältyvään raivaukseen liittyviä uudelleenistutusoikeuksia käytetään suunnitelman toteuttamisessa."

6 Asetuksen N:o 1227/2000 muuttamisesta 24.7.2002 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1342/2002 (EYVL L 196, s. 23) asetukseen N:o 1227/2000 otetussa 15 a artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltiot voivat 15 artiklasta poiketen säätää, että tuki maksetaan, kun on varmistettu kaikkien tukihakemukseen sisältyvien toimenpiteiden toteuttaminen. Jos varmistamisen yhteydessä todetaan, että kaikkia tukihakemukseen sisältyviä toimenpiteitä ei ole toteutettu kokonaisuudessaan mutta ne on toteutettu yli 80-prosenttisesti asianomaisten viljelyalojen osalta säädetyssä määräajassa, tuki maksetaan sen jälkeen, kun siitä on vähennetty kaksinkertaisena se tuen loppuosuus, joka olisi myönnetty, jos toimenpiteet olisi toteutettu kokonaisuudessaan kaikkien viljelyalueiden osalta.

2. Jäsenvaltiot voivat 1 kohdasta poiketen säätää, että tuki maksetaan tuottajille kaikkien tukihakemukseen sisältyvien viinitilaa koskevien toimenpiteiden osalta ennen kuin toimenpiteet on kokonaisuudessaan toteutettu edellyttäen, että mainittu toteuttaminen on aloitettu ja että tuottaja on asettanut vakuuden, joka on

suuruudeltaan 120 prosenttia tuesta. Asetuksen (ETY) N:o 2220/85 mukainen velvoite on kaikkien toimenpiteiden toteuttaminen kahden vuoden kuluessa ennakon maksamisesta.

Jäsenvaltio voi mukauttaa tätä määräaikaa, jos:

a) asianomaiset viljelyalat sisältyvät alueisiin, jotka ovat kärsineet asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten oikeaksi todistamasta luonnononnettomuudesta;

b) kasviaineksen terveyteen liittyvät ongelmat estävät asianomaisen jäsenvaltion hyväksymän viranomaisen ilmoituksen mukaan toteuttamasta säädettyä toimenpidettä.

Jos varmistamisen yhteydessä todetaan, että kaikkia tukihakemukseen sisältyviä toimenpiteitä, joista on maksettu ennakko, ei ole toteutettu kokonaisuudessaan mutta kyseiset toimenpiteet on toteutettu yli 80-prosenttisesti asianomaisten viljelyalojen osalta säädetyssä määräajassa, vakuus vapautetaan sen jälkeen, kun siitä on vähennetty kaksinkertaisena se tuen loppuosuus, joka olisi myönnetty, jos toimenpiteet olisi toteutettu kokonaisuudessaan kaikkien viljelyalojen osalta.

Jos tuottaja luopuu ennakosta asianomaisen jäsenvaltion vahvistaman määräajan kuluessa, vakuus vapautetaan 95-prosenttisesti. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tämän alakohdan mukaisesti vahvistamastaan määräajasta.

Jos tuottaja luopuu kaikkien tukihakemukseen sisältyvien toimenpiteiden toteuttamisesta asianomaisen jäsenvaltion vahvistaman määräajan kuluessa, tuottajan on maksettava ennakko takaisin, jos se on jo maksettu, minkä jälkeen vakuus vapautetaan 90-prosenttisesti. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tämän alakohdan mukaisesti vahvistamastaan määräajasta.

3. Tätä artiklaa sovellettaessa kyseisten viljelyalojen tarkastamisen yhteydessä sovelletaan viiden prosentin suuruista sallittua poikkeamaa.”

Asian tausta

Ranskan tasavallan tuen laskemiseen soveltama menetelmä

7 Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta maksettavien jäsenvaltioiden tiettyjen menojen jättämisestä yhteisörahoituksen ulkopuolelle 20.7.2005 tehdyllä komission päätöksellä 2005/579/EY (EUVL L 199, s. 84; jäljempänä riidanalainen päätös) määrättiin Ranskan tasavallalle rahoitusoikaisuja, koska komissio katsoi, että Ranskan tasavalta oli sisällyttänyt tukikelvottomia alueita laskelmiinsa rakenneuudistusta ja uusiin lajikkeisiin siirtymistä koskevien toimenpiteiden kustannuksista.

8 Kuten asian asiakirja-aineistosta ja erityisesti sovitteluelimen kertomuksesta ja niistä ministeriöiden päätöksistä, jotka koskevat viinitilojen rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen annettavan tuen myöntämisedellytyksiä varainhoitovuosina 2000/2001 ja 2001/2002 (ks. Ranskan tasavallan virallinen lehti 24.5.2001 ja 5.4.2002), ilmenee, Ranskan viranomaiset olivat valinneet kiinteämääräisten määrien maksa-

misen. Tuet maksettiin hehtaaria kohti rakenneuudistuksen kohteena olevien palstojen viljelyalueen mukaan (euroa hehtaaria kohti).

9 Kustannusten laskemisessa otetaan huomioon viininviljelyalueet, jotka sisältävät päisteet, eli pientareet ja rivien päädyt, jotka ovat välttämättömiä viininviljelyssä käytettävien koneiden, kuten traktorien ja viininkorjuukoneiden, kulkua ja kääntämistä varten.

10 Tämä laskelma on näin ollen tehty perustuen sellaisen palstan kuvaukseen, jonka tyypiksi on määritelty yhden hehtaarin viiniviljelmä, joka on muodoltaan suorakulmainen ja tasainen ja sisältää maatalouskoneiden liikkumisen kannalta tarpeelliset päisteet, joiden koko on enintään 10 prosenttia viljelyalueesta eli 6 metriä rivin päädystä.

11 Jotta voidaan ottaa huomioon palstojen erilaiset muodot ja erityiset pinnanmuodot, on määritelty abakus eli marginaalitaulukko viljelyalueiden laskentamenettelyä varten. Siinä vahvistetaan sellaisten viljelyalueiden, joilla ei viljellä viiniä, suurin hyväksyttävä prosenttiosuus, joka on esimerkiksi 30 prosenttia sellaisista palstoista, joiden viininviljelyalue on vähemmän kuin 35 aaria, ja 5 prosenttia sellaisista palstoista, joiden viininviljelyalue on suurempi kuin 15 hehtaaria.

12 Viininvalmistuksen eri kustannukset, kuten taimien ostaminen, kasvinsuojelu ja työvoima, on eritelty kohdittain. Lisäksi vain järjestelmälliset kustannukset, eli sellaiset, jotka eivät ole satunnaisia, on otettu huomioon kiinteämääräistä määrää laskettaessa. Maatalousalan tuottajajärjestöt ovat toimittaneet kustannuksia koskevat tiedot ja tarpeen vaatiessa saattaneet ne ajantasalle.

13 Korvauksen määrää on mukautettu neljän arviointiperusteen avulla: kuuluminen tuottajajärjestöön, nuoren viljelijän ominaisuus, contrat territorial d'exploitation -sopimuksen (jäljempänä CTE) allekirjoittaminen ja istutusoikeuksien alkuperä. Enimmäistaso vastaa sellaisen nuoren viljelijän, joka kuuluu tuottajajärjestöön ja joka on allekirjoittanut CTE:n, istutusta, johon sisältyvät ajankohdan 31.7.2000 jälkeen tehdystä viljelmän raivauksesta syntyneet oikeudet.

14 Sen varmistamiseksi, että tuki ei asetuksen N:o 1493/1999 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti ylitä 50:tä prosenttia rakenneuudistuksen kustannuksista, kiinteämääräiset määrät on vahvistettu siten, että tuen enimmäistaso ei ylitä 50:tä prosenttia pienimmistä istutuskustannuksista.

Riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtanut menettely

15 Komission yksiköt tekivät Ranskassa 23.–27.9.2002 tutkimuksen, joka koski viinitilojen rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen myönnettävää tukea koskevaa järjestelmää.

16 Komissio lähetti tämän tutkimuksen johdosta 10.2.2003 Ranskan viranomaisille tiedonannon asetuksen N:o 1663/95 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

17 Ranskan viranomaiset vastasivat tähän tiedonantoon 20.5.2003.

18 Komissio järjesti 30.9.2003 kahdenkeskisen kokouksen Ranskan viranomaisten kanssa.

19 Tämän kokouksen johdosta komissio antoi 22.7.2004 Ranskan viranomaisille asetuksen N:o 1663/95 8 artiklan nojalla muodollisen tiedonannon, jossa se vahvisti kantansa, jonka mukaan tukien myöntämistä viinitilojen rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen ei ollut toteutettu yhteisön sääntöjen mukaisesti varainhoitovuonna 2001 ja sitä seuraavina vuosina. Komissio viittasi erityisesti sen valvonnan tuloksiin, joka toteutettiin sen pyynnöstä 50 asiakirjan, joiden perusteella oli suoritettu maksuja varainhoitovuoden 2001 aikana, satunnaisesta otoksesta, ja joka osoitti, että todellinen viiniköynnöksiä käsittävä viljelyalue oli vain 90 prosenttia tukikelpoiseksi todetusta alueesta. Komission yksiköt katsoivat näin ollen, että alueiden 10 prosentin ero vastasi viinitilan rakenneuudistusta varten tarkoitettujen menojen tukikelvotonta osaa. Näin ollen komissio totesi, että on sovellettava 10 prosentin rahoitusoikaisua niiden menojen osalta, joista oli ilmoitettu yhteisön tarkastuksen kohteena olleen ajanjakson aikana.

20 Ranskan viranomaiset saattoivat asian 4.10.2004 käsiteltäväksi sovitteluelimeen, joka kokoontui 2.3.2005 ja antoi kertomuksensa 21.3.2005. Sovitteluelin totesi, että etenkin pienten viinitilojen osalta on mahdollista, että tukea myönnettiin viljelyalueille, jotka eivät kuuluneet rakenneuudistuksen menojen piiriin. Lisäksi se totesi, että sille asetetussa määräajassa ei ollut mahdollista sovittaa yhteen kahden osapuolen näkemyksiä.

21 Sovitteluelimen kokouksen johdosta mutta liian myöhään, jotta sovitteluelin olisi voinut ottaa tämän tiedon huomioon, Ranskan viranomaiset ilmoittivat lisätiedon, joka koskee väitettyä yhteisörahoituksen kynnysarvon ylittymisen vaaraa. Tämä tieto sisälsi erityisesti sellaisia laskelmien tuloksia, jotka osoittavat, että vaikka lähtökohdaksi otettaisiin Ranskan tukijärjestelmän mukainen äärivaihtoehto, kustannusten ylittymisen enimmäismäärä koko Ranskan alueella olisi 2 294 euroa, ja viinivuonna 2000/2001 tuen keskimääräinen taso olisi 4 751 euroa hehtaaria kohti, mikä on

pienempi määrä kuin 7 716 euroa hehtaaria kohti, joka taas vastaa 50:tä prosenttia rakenneuudistustoimenpiteen kustannuksista. Viinivuosina 2001 ja 2002 nämä luvut ovat vastaavasti 6 197 euroa hehtaaria kohti ja 8 371 euroa hehtaaria kohti.

22 Komissio osoitti 4.5.2005 Ranskan viranomaisille kirjeen, jossa se esitti lopullisen kantansa.

23 Komissio teki 20.7.2005 riidanalaisen päätöksen, jossa se muun muassa edellytti Ranskan tasavallalta 10 prosentin yksittäistä oikaisua sen viljelyalueen osan osalta, joka oli rakennusuudistuksen tai uusiin lajikkeisiin siirtymisen kohteena.

Menettely ja asianosaisten vaatimukset

24 Ranskan tasavalta nosti nyt esillä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 30.9.2005 jättämällään kannekirjelmällä.

25 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (neljäs jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn.

26 Asianosaisten suulliset lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 14.5.2008 pidetyssä istunnossa.

27 Ranskan tasavalta vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen sikäli kuin siinä jätetään yhteisörahoituksen ulkopuolelle 13 519 122,05 euron suuruinen summa rahoitusoikaisun nojalla, joka koskee tukikelpoisten viljelyalueiden määrittelyä viinitilojen rakenneuudistusta ja uusiin lajikkeisiin siirtymistä varten varainhoitovuosina 2001–2003 annettavan tuen osalta

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

28 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– hylkää kanteen perusteettomana

– velvoittaa Ranskan tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

Asianosaisten lausumat

29 Ranskan tasavalta vetoaa kahteen kanneperusteeseen, joista ensimmäinen liittyy asetuksen N:o 1258/1999 rikkomiseen ja toinen perusteluvelvollisuuden loukkaamiseen.

30 Ranskan tasavalta väittää ensimmäisen kanneperusteen osalta, joka liittyy asetuksen N:o 1258/1999 rikkomiseen, että komissio on jättänyt yhteisörahoituksen ulkopuolelle

menoja, jotka on toteutettu yhteisön sääntöjen mukaisesti, ja etteivät nämä menot ole missään tapauksessa aiheuttaneet minkäänlaista vahinkoa yhteisön budjetille. Komissio on näin ollen rikkonut asetuksen N:o 1258/1999 7 artiklan 4 kohdan säännöksiä.

31 Komissio esitti istunnossa sovitteluelimen toteamuksen mukaisesti, että käsiteltävänä olevassa asiassa esitettävä pääasiallinen kysymys koskee Ranskan tasavallan soveltamaa laskentamenetelmää ja yhteisön budjetille aiheutunut vahingon vaara rajoittuu yhteen tai kahteen yksittäiseen tapaukseen, jotka voivat aiheuttaa yhteisörahoituksen marginaalin ylittymisen.

Väite, jonka mukaan menot on toteutettu yhteisön sääntöjen mukaisesti

32 Ranskan tasavalta esittää, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan silloin, kun jäsenvaltioiden tilejä tarkastetaan EMOTR:n tukiosastosta rahoitettujen menojen nojalla, komission on näytettävä toteen yhteisön sääntöjen rikkominen ja sen jälkeen kun tämä rikkominen on osoitettu, jäsenvaltion on tarvittaessa osoitettava, että komissio on tehnyt virheen määrittäessään rikkomisen rahoituksellisia seuraamuksia. Käsiteltävänä olevassa asiassa komissio ei ole osoittanut, että yhteisön sääntöjä on rikottu.

33 Ranskan tasavalta katsoo, että komission käyttämää tukikelpoisen viljelyalueen määritelmää, jonka mukaan yhteisörahoituksessa huomioon otettava viljelyalue on viiniköynnöksiä sisältävä alue, ei voida johtaa yhteisön säännöksistä. Näin ollen jäsenvaltion ainoana velvollisuutena on varmistaa, että yhteisön osallistuminen

rakenneuudistuksen ja uusiin lajikkeisiin siirtymisen kustannusten rahoitukseen ei ylitä 50:tä prosenttia näistä kustannuksista.

34 Ranskan tasavalta väittää, että asetuksen N:o 1227/2000 13 artiklan 4 kohdassa annetaan jäsenvaltioille toimivalta säätää kiinteämääräisten määrien maksamisesta. Lisäksi yhteisön säännöksissä ei täsmennetä näiden määrien laskentamenetelmiä eikä määritellä tukikelpoisen viljelyalueen käsitettä. Jäsenvaltioiden tehtävänä on näin ollen vahvistaa nämä määritelmät, kunhan tuki viinitilojen rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen ei ylitä 50:tä prosenttia niiden kustannuksista. Ranskan tasavalta katsoo, että se on määritellyt tukikelpoisen viljelyalueen käsitteen johdonmukaisella tavalla viinin yhteistä markkinajärjestelyä sääntelevien säännösten kokonaisuuteen nähden.

35 Ranskan tasavalta kiistää komission väitteen, jonka mukaan Ranska on pienentänyt kiinteämääräistä tukea ja korvannut tämän pienentymisen myöntämällä tukea tukikelvottomalle viljelyalueelle ottamalla perusteettomasti huomioon päisteet, vaikka vain viiniköynnökset ovat tukikelpoisia. Se väittää, että rahoitusjärjestelmällä ei myöskään pyritä luomaan minkäänlaista kompensaatiota tuen saajien kesken. Se on päinvastoin laskenut todellisten kustannusten perusteella kiinteämääräisen määrän, jota se on soveltanut viljelyalueisiin, jotka se katsoi tukikelpoisiksi kaikkien viinin yhteiseen markkinajärjestelyyn sovellettavien säännösten mukaan.

36 Ranskan tasavalta esittää käytännön osalta, että istutustoimenpiteen eri kuluryhmistä vain viiniköynnösten taimien hankinta riippuu pelkästään viininviljelyalueesta. Muut kuluryhmät, kuten maaperän muokkaus, joka tarkoittaa salaojitusta ja pengerrystä, koskevat myös päisteitä.

37 Se lisää, että teknisten apuvälineiden ja ihmistyövoiman käyttö ja näin ollen kokonaiskustannukset hehtaaria kohti nousevat sitä mukaa kuin viljelyalue vähenee ja että päisteiden suhteellinen osuus on sitä suurempi, mitä pienempi viljelyalue on.

38 Ranskan tasavalta esittää myös, että jos viinitilojen rakenneuudistuksessa otettaisiin huomioon vain viiniköynnöksiä sisältävä viljelyalue, viininviljelijät pyrkisivät vähentämään niitä sisältämätöntä viljelyaluetta istuttamalla alueelle viiniköynnöksiä, minkä seurauksena tuotantokyky nousisi.

39 Näin ollen se, että tukea myönnettäessä ei otettaisi huomioon päisteitä, ei välttämättä tarkoittaisi menojen pienenemistä. Kiinteään tukeen, joka lasketaan hehtaarin kokoisen, päisteet sisältävän palstan rakenneuudistuksen kustannusten perusteella, vaikuttaisi tästä lähtien pienempi viljelyalue. Korvauskelpoisen viljelyalueen vähentyminen kompensoitaisiin siis korvauksen määrän nostamisella.

40 Vaikka rakenneuudistuksen tuen muotona on osallistuminen rakenneuudistuksen kustannuksiin, sitä ei ole – päinvastoin kuin komissio esittää – mahdollista erottaa käsitteestä ”istutusoikeuksia sisältävä viininviljelyalue”. Asetuksen N:o 1493/1999 15 artiklan ja asetuksen N:o 1227/2000 13 artiklan säännöksistä nimittäin johtuu, että jäsenvaltioiden tehtävänä on päättää vähimmäisviljelyalasta, jolle on mahdollista saada tukea rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen. Asetuksen N:o 1227/2000 15 a artiklassa määritellään rahoitukselliset seuraukset siinä tapauksessa, että tukihakemuksessa mainitut toimenpiteet suoritetaan osittain, ja asetetaan maksujen suorittamisen ehdoksi suoritettujen toimenpiteiden kynnys, joka on yli 80 prosenttia viljelyalueesta.

41 Samalla tavalla on selvästi olemassa yhteys tukijärjestelmän ja viinitilarekisterin välillä. Sekä rekisterin että viinitilojen rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen myönnettävän tuen osalta otetaan huomioon viljelty viljelyalue. Yhteisön viinitilarekisterin perustamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 3.3.1987 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 649/87 (EYVL L 62, s. 10) 2 artiklan f kohdassa on rekisterin perustamisen osalta määritelty, että viininviljelypalstalla tarkoitetaan ”yhtenäistä maarekisterissä rajoitettua maapalaa”.

42 Ranskan tasavallan mukaan edellä esitetystä seuraa, että komissio on virheellisesti jättänyt yhteisörahoituksen ulkopuolelle 13 519 122,05 euron suuruisen summan, koska tämä summa vastaa yhteisön sääntöjen mukaisesti toteutettuja menoja.

43 Komissio vastaa, että tuen määrä määritellään itsenäisten arviointiperusteiden mukaan, jotka ovat erilaisia kuin tukikelpoisten viljelyalueiden arviointiperusteet mainitun tuen osalta. Se katsoo, että Ranskan viranomaiset eivät voi siitä syystä, että ne ovat pienentäneet kiinteämääräisen tuen määrää, suurentaa samassa suhteessa tukikelpoisia viljelyalueita, koska näitä kahta menettelyn vaihetta koskevat erityiset arviointiperusteet ja ”erilaiset säännöt”. Tämän väitteen tueksi komissio viittaa vastaavaan eroon julkisiin hankintoihin liittyvien valintaperusteiden ja sopimusten tekemisen perusteiden välillä (asia C-315/01, GAT, tuomio 19.6.2003, Kok. 2003, s. I-6351).

44 Komissio muistuttaa, että käytännössä tuki on tietyissä tapauksissa myönnetty tuottajan ilmoittamalle viljelyalueelle kokonaisuudessaan, vaikka viiniköynnöksiä sisältävä viljelyalue olisi ollut vain 70 prosenttia mainitusta viljelyalueesta. Kyse on hyvin selvästi ”ylikompensaatiosta”, joka ylittää Ranskan viranomaisten esityksen.

45 Komissio kiistää myös istutusoikeuksien liittämisen rakenneuudistuksen ja uusiin lajikkeisiin siirtymisen järjestelmään ja näin ollen istutusoikeuksia sisältävien viljelyalueiden ja tukea saavien viljelyalueiden laskemisen samaa menetelmää noudattaen. Tältä osin se viittaa asetuksen N:o 1493/1999 13 artiklan 1 kohdan b alakohtaan, jossa vahvistetaan, että rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen myönnetään tukea osallistumalla rakenneuudistuksen ja uusiin lajikkeisiin siirtymisen menoihin, kun taas uudelleenistutusoikeuksina myönnettävä tuki riippuu viljelyalueesta.

46 Sama koskee sähköisen viinitilarekisterin liittämistä mainittuun järjestelmään, varsinkin kun asetuksen N:o 649/87 2 artiklan f kohdan nojalla palsta määritellään yhtenäiseksi maarekisterissä rajoitetuksi maapalaksi, johon päisteet näin ollen sisältyvät. Komissio viittaa viinialan tarkastusten soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 14.12.2000 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2729/2000 (EYVL L 316, s. 16) 5 artiklan 1 kohtaan, jossa säädetään erityisesti, että yhteisön tukea saavat lopulliset viininviljelystä luopumiset sekä rakenneuudistukset ja uusiin lajikkeisiin siirtymiset on tarkastettava järjestelmällisesti paikalla. Komission mukaan tällä säännöksellä on otettu käyttöön muodollinen ja nimenomainen erottelu tuotantokykyyn liittyvien yleisten näkökulmien ja luopumiseen, rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen liittyvien erityisten toimenpiteiden välillä. Viimeksi mainittujen, yhteisörahoitusta saavien toimenpiteiden järjestelmällinen tarkastaminen paikalla on pakollinen. Tämä tarkastaminen koskee järjestelmän kahta olennaista osaa eli viljelyalueiden mittaamista ja rahoitusta saavien toimien toteuttamista.

47 Komissio esittää siitä Ranskan tasavallan väitteestä, joka liittyy tosiasiassa korjattujen satomäärien nousun vaaraan, että yhteisön lainsäädännössä asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus varmistaa, ettei kokonaisvaltainen tuotantokyky nouse. Komissio hylkää myös Ranskan tasavallan väitteen, joka liittyy menojen kasvamisen vaaraan, ja väittää vahvistavansa vuosittain tekemällään päätöksellä ohjeellisten rahoitustukien määrän jäsenvaltioille ja että tällä alkuperäisellä myöntämisellä rajoitetaan EMOTR:n korvauksia.

Väite, jonka mukaan Ranskan viranomaisten käyttämä laskentamenetelmä ei aiheuta vahinkoa yhteisön budjetille

48 Ranskan tasavalta katsoo, että komissio ei ole esittänyt uskottavaa näyttöä siitä, että Ranskassa sovellettava menetelmä voisi aiheuttaa vahinkoa yhteisön budjetille. Ranskan tasavalta kiistää komission väitteen, joka sisältyy sovitteluelimelle 17.2.2005 esitettyyn huomautukseen ja jonka mukaan maksettu tuki oli eräässä tapauksessa ollut 51,6 prosenttia ja ylitys näin ollen 1,6 prosenttia.

49 Ranskan tasavalta esittää, että jotta tuki ei voisi missään tapauksessa ylittää 50:tä prosenttia rakenneuudistuksen ja uusiin lajikkeisiin siirtymisen kustannuksista, kiinteämääräiset maksut on vahvistettu varmistamalla, ettei hyväksytyn tuen suurin määrä ylitä 50:tä prosenttia pienimmistä istutuskustannuksista. Koska viinivuonna 2000–2001 pienimmät todetut rakenneuudistuksen ja uusiin lajikkeisiin siirtymisen kustannukset olivat 15 432 euroa, yläraja oli 7 716 euroa ja korvauksen suurin määrä vahvistettiin 7 170 euroksi. Viinivuonna 2001/2002 pienimmät todetut kustannukset olivat 16 743 euroa, yläraja nousi 8 371 euroon ja korvauksen suurin määrä vahvistettiin 8 000 euroksi. Vastaavasti tuen kiinteämääräisyydestä johtuen suuri enemmistö viininviljelijöistä, jotka toteuttavat rakenneuudistuksen tai uusiin lajikkeisiin siirtymisen viinitilallaan, ovat saaneet tukea, joka ei ole saavuttanut 50:tä prosenttia sijoitetuista kustannuksista.

50 Ranskan tasavalta lisää, että vaikka lähtökohdaksi otetaan äärimmäinen vaihtoehto eli 7 170 euron enimmäismäärä hehtaaria kohti ja sitä verrataan Languedoc-Roussillonin, jossa istutuskustannukset ovat pienimmät koko Ranskan alueella, istutuskustannuksiin alle 80 aarin palstalla, josta päisteet muodostavat 25 prosenttia, rakenneuudistuksen kustannusten 50 prosentin katon ylittymisen vaara voidaan arvioida keskimäärin 3,2 prosentiksi, ja se koskee vain 10:tä hehtaaria koko Ranskan alueesta. Näin ollen kustannusten ylittymisen enimmäismäärä koko alueella voidaan laskea seuraavasti: 10 hehtaaria x 0,032 x 7 170 euroa hehtaaria kohti = 2 294 euroa.

51 Ranskan tasavallan mukaan tämä pieni summa on suhteutettava niihin tukiin, jotka ovat pienempiä kuin 50 prosenttia ja joita on voitu suorittaa erilaisissa tilanteissa. Vastaavasti se katsoo, että vaikka tämä komission esittämä äärimmäinen vaihtoehto pitäisi ottaa huomioon, taloudelliset seuraukset yhteisön budjetille ovat joka tapauksessa olemattomat.

52 Komissio vastaa, että on täysin merkityksetöntä, että korvauksen enimmäismäärä on vahvistettu pienemmäksi kuin pienimmät istutuskustannukset. Sen mukaan Ranskan viranomaiset eivät voi rahoittaa tukikelvottomia viljelyalueita sen vuoksi, että ne ovat minimoineet kiinteämääräisen tuen. Komissio vetoaa näiden väitteidensä tueksi asiassa T-221/04, Belgia vastaan komissio, 25.7.2006 annettuun tuomioon (ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa) ja väittää, että tässä tuomiossa on katsottu, että kaikki tuen sääntöjenvastaisesti maksamiset aiheuttavat liiallisen maksun ja näin ollen vahinkoa EMOTR:lle.

53 Komissio esittää, että sen antaman esimerkin, joka osoittaa yhden palstan osalta tuen määrä olleen 51,6 prosenttia, tarkoituksena on vain havainnollistaa tilannetta ja että Ranskan viranomaiset eivät missään tapauksessa voi tämän esimerkin nojalla perustella sitä, että yhteisön budjetille ei aiheutuisi vahinkoa. Tämän vuoksi komissio katsoo, että kannekirjelmässä esitettyä vahinkolaskelmaa, joka perustuu 1,6 prosentin ylitykseen, ei voida ottaa huomioon.

54 Komissio esittää sitä vastoin, että 50 asiakirjan, joiden osalta Ranskan viranomaiset ovat mitanneet jokaisen rakenneuudistuksen kohteena olleen palstan uudelleen komission pyynnöstä, satunnaisen otoksen perusteella on todettu, että noin 10 prosenttia tukikelvottomista viljelyalueista on saanut tukea. On kiistatonta, että tämä on aiheuttanut vahinkoa yhteisön budjetille.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

– Tukikelpoisen viljelyalueen käsite

55 On todettava, että yhteisön lainsäädännössä, erityisesti asetuksen N:o 1227/2000 13 artiklassa, säädetään nimenomaisesti, että jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluu vahvistaa myönnettävän tuen yksityiskohtaista soveltamisalaa ja tasoa koskevat säännöt, joissa voidaan erityisesti säätää kiinteämääräisten määrien maksamisesta, hehtaarituen enimmäismääristä ja tuen mukauttamisesta objektiivisten perusteiden pohjalta.

56 Ranskan viranomaisten esittämästä rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen myönnettävää tukea koskevan laskentamenetelmän kuvauksesta (ks. edellä 8–15 kohta) johtuu, että kyseiset viranomaiset ovat panneet täytäntöön järjestelmän, joka vastaa täysin edellä mainittuja laissa säädettyjä perusteita. Lisäksi on todettava, että yhteisön lainsäädännössä ei määritellä käsitettä ”tukikelpoinen viljelyalue”, mitä komissio ei kiistä.

57 Näin ollen ei ole oikeudellista perustaa kieltää Ranskan tasavaltaa sisällyttämästä päisteitä maksujen määrittelyssä käytettäviin viljelyalueisiin. Päinvastoin kuin komissio esittää, asetuksen N:o 1493/1999 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ei säännellä millään tavoin tätä kysymystä.

58 Näin ollen on vielä tutkittava, onko tällä tavoin toimiva Ranskan järjestelmä aiheuttanut vahingon vaaran yhteisön budjetille.

– Yhteisörahoituksen kynnysarvon ylittymisen vaara

59 Toissijaisesti komission viittauksesta edellä mainitussa asiassa Belgia vastaan komissio annettuun tuomioon (86 kohta), jossa katsottiin, että koska kaikki tuen sääntöjenvastaisesti maksamiset johtavat liialliseen maksuun, siitä on vahinkoa EMOTR:lle, on todettava, että Ranskassa käytössä oleva viinitilojen rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen myönnettävää tukea koskeva järjestelmä ei ole edellä 56 ja 57 kohdassa esitetyllä tavalla yhteisön lainsäädännön vastainen, koska mainitussa tuomiossa tehtyä ratkaisua ei voida soveltaa käsiteltävänä olevaan asiaan.

60 Samoin 50 asiakirjan, joiden perusteella on suoritettu maksu varainhoitovuonna 2001, satunnaisen otoksen tarkastamisen tuloksista, jotka osoittavat, että istutusväylät, joiden leveys on puolet viiniköynnösten välisestä etäisyydestä, sisältävä tukikelpoinen viljelyalue edustaa keskimäärin vain 90:tä prosenttia tukikelpoisesta viljelyalueesta, on todettava edellä esitetyn mukaisesti, että yhteisön lainsäädännössä ei edellytetä, että jäsenvaltiot jättävät päisteet viitteenä olevien viljelyalueiden ulkopuolelle maksuja määrittäessään. Komission väite, jossa se vetoaa yhteisörahoituksen kynnysarvon ylittymisen toteamiseksi toteutetun tarkastuksen tuloksiin, on näin ollen sellaisenaan merkityksetön.

61 Edellä esitetystä seuraa, että kun automaattinen olettamus Ranskan maksujärjestelmässä syntyneiden menojen sääntöjenvastaisuudesta on suljettu pois, on arvioitava yhteisörahoituksen kynnyksen ylittymisestä EMOTR:lle aiheutuvaa todellista vaaraa.

62 Komissio esitti istunnossa etenkin, että yhteisöjen lainsäädännössä säädetään kustannusten rahoittamisesta siten, että päisteet, jotka eivät kuulu rakenneuudistuksen tai uusiin lajikkeisiin siirtymisen menoihin, eivät saa yhteisörahoitusta.

63 Tästä väitteestä on todettava, että asian asiakirjoista ei ilmene osapuolten tutkineen yksityiskohtaisesti kysymystä siitä, voivatko päisteet todella aiheuttaa tiettyjä kustannuksia, jotka korvataan yhteisön varoista rakenneuudistuksen ja uusiin lajikkeisiin siirtymisen yhteydessä.

64 Lisäksi komissio on todennut asetuksen N:o 1663/95 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti Ranskan viranomaisille 10.2.2003 lähettämässään tiedonannossa (ks. edellä 17 kohta), että ”viinitilan rakenneuudistuksen ja uusiin lajikkeisiin siirtymisen toimenpiteisiin liittyvien välttämättömien menojen analyysi osoittaa, että myönnetty kiinteämääräinen tuki liittyy pääasiallisesti viljelyalueeseen, joka sisältää tosiasiallisesti viiniköynnöksiä”. Samoin on todettu 22.7.2004 päivätyssä komission kirjeessä, joka on asetuksen N:o 1663/95 8 artiklan 1 kohdassa ja sovittelumenettelyn perustamisesta osaksi Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosaston tilien tarkastamista ja hyväksymistä 1.7.1994 tehdyn komission päätöksen 94/442/EY (EYVL L 182, s. 45) 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu muodollinen tiedonanto.

65 Edellä mainitusta kahdesta kirjeestä johtuu näin ollen, että tehdessään riidanalaisen päätöksen komissio ei sulkenut pois sitä, että päisteet voisivat aiheuttaa menoja rakenneuudistuksen ja uusiin lajikkeisiin siirtymisen yhteydessä.

66 Vaikka komissio on istunnossa puoltanut eri näkökantaa ja kieltänyt päisteiden voivan aiheuttaa kyseessä olevia tukikelpoisia menoja, ei voida sulkea pois sitä, että maaperän muokkauksesta eli salaojituksesta ja pengerryksestä aiheutuvat kustannukset, joihin Ranskan tasavalta viittaa, liittyvät myös päisteisiin. Nämä työt ja vastaavasti niistä aiheutuvat kustannukset voivat liittyä toimenpiteisiin, jotka viinitilojen rakenneuudistusta ja uusiin lajikkeisiin siirtymistä koskeva järjestelmä kattaa asetuksen N:o 1493/1999 11 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

67 Vaikka komissio on vasta istunnossa kiistänyt päisteisiin liittyvät menot, Ranskan tasavaltaa ei voida moittia siitä, että se ei ole esittänyt yksityiskohtaista näyttöä, joka voisi osoittaa asian olevan toisin. Kun otetaan huomioon se, ettei voida sulkea pois sitä, että päisteet voivat aiheuttaa rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen liittyviä tukikelpoisia menoja, tämä komission väite on näin ollen hylättävä.

68 Lisäksi ei ole käytännössä todennäköistä, että yksittäinen viininviljelijä hoitaa viinitilaansa ottaen huomioon eri palstojen eri tehtävät. On todennäköisempää, että viininviljelijän bruttokustannukset jaetaan hänen omistamiensa hehtaarien lukumäärällä. Ranskan tasavalta esittää siksi perustellusti, että päisteiden jättäminen tuen myöntämisen ulkopuolelle ei välttämättä tarkoita menojen vähenemistä. Kiinteämääräiseen tukeen, joka lasketaan hehtaarin kokoisen, päisteet sisältävän palstan rakenneuudistuksen kustannusten perusteella, vaikuttaisi nimittäin tästä lähtien pienempi viljelyalue. Korvattavan viljelyalueen väheneminen kompensoitaisiin siis korvauksen määrän korottamisella.

69 Puoltaessaan tarkkaa erottelua viinitilan eri viljelyalueiden välillä komissio pyrkii vastaavasti luomaan keinotekoisen ja tarpeettoman järjestelyn, joka ei myöskään seuraa sovellettavasta yhteisön lainsäädännöstä.

70 Lisäksi sen kysymyksen osalta, sisältääkö Ranskan maksujärjestelmä tarvittavat takuut sen varmistamiseksi, että yhteisörahoituksen kynnysarvo ei ylity, on esitettävä seuraavaa.

71 Ensimmäiseksi asian asiakirjoista johtuu, että menot, jotka Ranskan tasavalta on ottanut huomioon viininviljelijöille suoritettavien maksujen määrittämiseksi, ovat todellisia, koska niitä koskevat tiedot ovat alueellisten maatalousjärjestöjen keräämiä.

72 Toiseksi Ranskan tasavalta on hyväksynyt kaksi toimenpidettä sen takaamiseksi, että yhteisön osallistuminen rakenneuudistuksen ja uusiin lajikkeisiin siirtymisen kustannuksiin ei ylitä 50:tä prosenttia näistä kustannuksista, eli vain järjestelmälliset kustannukset otetaan huomioon kiinteää määrää laskettaessa eli niiden ulkopuolelle jätetään kaikki viininviljelijöille aiheutuneet satunnaiset kulut ja kiinteämääräiset määrät vahvistetaan varmistaen, ettei tuen korkein määrä ylitä 50:tä prosenttia pienimmistä istutuskustannuksista.

73 On todettava, että kun hyväksytään kiinteämääräisen maksun menetelmä, on väistämätöntä, että todelliset menot eroavat myönnetystä tuesta. Päisteet eivät riipu palstan koosta vaan sen muodosta ja viljelmän ja maatalouskoneiden kulun asettamista vaatimuksista. Tästä seuraa, että mitä pienempi palsta on, sitä suurempi on sen viljelyalueen prosentuaalinen osuus, jolla ei ole viiniköynnöksiä. On mahdollista, että pienen epäsäännöllisen muotoisen viinitilan omistaja saa suhteellisesti suuremman maksun kuin suorakulmion muotoisen tasangolla sijaitsevan suuren viinitilan omistaja, jonka viljelyalueesta päisteiden osuus on 5 prosenttia tai vähemmän. Kuitenkin asetuksessa N:o 1493/1999 tunnustetaan nimenomaisesti kiinteämääräisten maksujen laillisuus, mikä tarkoittaa välttämättä tietyn arvion tekemistä eri viininviljelijöille, jotka ovat kukin eri tilanteessa, maksetuista korvauksista. Tämän epätarkkuuden, joka on väistämätön kiinteitä määriä laskettaessa, ei voida sellaisenaan tulkita aiheuttavan vahinkoa yhteisön budjetille.

74 Ranskan tasavalta on esittänyt yhteisörahoituksen kynnysarvon ylittymisen osalta tyhjentävää tietoa, joka koskee käsiteltävänä olevan asian kannalta kahta merkityksellistä seikkaa.

75 Ensiksi Ranskan viranomaiset olivat ilmoittaneet sovitteluelimelle, että viinivuoden 2000/2001 aikana tuen määrät rakenneuudistuksen ja uusiin lajikkeisiin siirtymisen toimenpiteitä varten vaihtelivat 1 680 eurosta hehtaaria kohti 7 170 euroon hehtaaria kohti hakijaan ja käytettyihin istutusoikeuksiin liittyvien perusteiden nojalla. Keskimääräinen määrä oli 4 751 euroa hehtaaria kohti, mikä on huomattavasti pienempi määrä kuin 7 716 euroa hehtaaria kohti (määrä vastaa 50:tä prosenttia rakenneuudistustoimenpiteen kustannuksista, jotka arvioitiin 15 432 euroksi hehtaaria kohti). Viinivuonna 2001/2002 tuen määrät vaihtelivat 2 170 ja 8 000 euron välillä hehtaaria

kohti ja keskimääräinen määrä oli 6 197 euroa hehtaaria kohti, mikä on vähemmän kuin 8 371 euroa hehtaaria kohti (määrä vastaa 50:tä prosenttia rakenneuudistustoimenpiteen kustannuksista, jotka arvioitiin 16 743 euroksi hehtaaria kohti). Ranskan tasavallan esittämien tietojen mukaan myönnetyn tuen keskimääräinen määrä on näin ollen pienempi kuin 50 prosentin enimmäismäärä, josta säädetään asetuksessa N:o 1493/1999.

76 Toiseksi Ranskan viranomaiset ovat osoittaneet, että siinä teoreettisessa tapauksessa, että sovelletaan lähes äärimmäisiä parametrejä eli viinivuonna 2000/2001 myönnetyn tuen enimmäismäärää ja verrataan sitä Ranskan Languedoc-Roussillonin alueen alimpiin istutuskustannuksiin alle 80 aarin palstalla, jonka viljelyalueesta päisteet muodostavat 25 prosenttia, vaara kustannusten ylittymisestä enimmäismäärällään olisi erittäin pieni ja vastaisi 2 294 euron määrää koko Ranskan alueella.

77 Komission tämän väitteen hyväksymistä koskevien vastaväitteiden osalta (ks. edellä 53 kohta) on todettava, että Ranskan tasavalta on toimittanut kyseessä olevat tiedot vastauksena komission sovitteluelimelle osoittamassaan huomautuksessa esimerkkinä esittämään laskelmaan. Lisäksi kun otetaan huomioon se, että tämän laskelman tekemisessä on käytetty Ranskan maksujärjestelmälle luonteenomaisia lähes äärimmäisiä parametrejä, osapuolten antama esimerkki on riittävän valaiseva, jotta se voidaan ottaa huomioon.

78 Toissijaisesti on todettava, että vaikka tämä tieto on annettu myöhässä sovitteluelimelle, komissiolla oli se sillä hetkellä, kun se teki riidanalaisen päätöksen. Joka tapauksessa ”sovitteluelimen kanta ei vaikuta komission lopulliseen päätökseen” päätöksen 94/442 1 artiklan mukaan. Näin ollen komissio saattoi ottaa tämän tiedon huomioon.

79 On todettava lisäksi, että komissio itse myöntää, että yhteisörahoituksen kynnysarvon ylittyminen, jos se on tapahtunut, koskee vain yhtä tai kahta yksittäistä tapausta.

80 Lopuksi koska on jo oikeudellisesti riittävällä tavalla osoitettu, että Ranskan järjestelmä on asetuksen N:o 1493/1999 13 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja asetuksen N:o 1227/2000 13 artiklan mukainen, osapuolten esittämät väitteet, jotka koskevat istutusoikeuksien väitettyä liittämistä rakenneuudistusta ja uusiin lajikkeisiin siirtymistä koskevaan järjestelmään, eivät ole merkityksellisiä käsiteltävänä olevan asian ratkaisemisen kannalta.

81 Kun otetaan huomioon edellä esitetyt toteamukset, on todettava, että Ranskan järjestelmä tukien myöntämiseksi viinitilojen rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen on yhteisön lainsäädännön mukainen eikä ole olemassa asetuksen N:o 1493/1999 13 artiklassa tarkoitettua todellista vaaraa yhteisörahoituksen kynnysarvon ylittymisestä.

82 Näin ollen komissio on rikkonut asetuksen N:o 1258/1999 7 artiklan 4 kohdan säännöksiä, kun se on jättänyt yhteisörahoituksen ulkopuolelle menot, jotka on toteutettu yhteisön sääntöjen mukaisesti.

83 Käsiteltävänä oleva kanneperuste on näin ollen hyväksyttävä.

84 Tästä seuraa, että riidanalainen päätös on kumottava, ilman että olisi tarpeen tutkia toista kanneperustetta.

Oikeudenkäyntikulut

85 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut Ranskan tasavallan vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta maksettavien jäsenvaltioiden tiettyjen menojen jättämisestä yhteisörahoituksen ulkopuolelle 20.7.2005 tehty komission päätös 2005/579/EY kumotaan sikäli kuin siinä jätetään yhteisörahoituksen ulkopuolelle 13 519 122,05 euron suuruinen summa Ranskan tasavallalle asetetun rahoitusoikaisun nojalla, joka koskee tukikelpoisten viljelyalueiden määrittelyä viinitilojen rakenneuudistusta ja uusiin lajikkeisiin siirtymistä varten varainhoitovuosina 2001–2003 annettavan tuen osalta.

2) Komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Czúcz Cooke Labucka

Julistettiin Luxemburgissa 10 päivänä syyskuuta 2008.

E. Coulon O. Czúcz

kirjaaja jaoston puheenjohtaja